EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2017 07 10
COM(2017) 379 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl tolesnių priemonių, susijusių su 2015 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (santrauka)

TOLESNIŲ PRIEMONIŲ, SUSIJUSIŲ SU PRAŠYMAIS, PATEIKTAIS EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOSE DĖL 2015 FINANSINIŲ METŲ BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMO IR TARYBOS REKOMENDACIJOJE DĖL 2015 FINANSINIŲ METŲ BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMO, ATASKAITA[1]

0. ĮVADAS

2017 m. balandžio 27 d. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija, Komisijai suteikė 2015 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimą. Biudžeto įvykdymo patvirtinimas – tai procesas, kurio metu Europos Parlamentas ir Taryba tikrina ES biudžeto vykdymą ir laiko Komisiją atskaitinga už jos finansų valdymą. Europos Audito Rūmų metinė ataskaita ir specialiosios ataskaitos yra pagrindinė medžiaga, kartu su pačios Komisijos rengiamomis ataskaitomis: ES finansinėmis ataskaitomis bei ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitomis.

Per visą 2015 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą institucijos produktyviai keitėsi nuomonėmis, kaip gerinti ES lėšų valdymą ES piliečių labui. 2017 m. balandžio mėn. Europos Parlamente įvykusioje baigiamojoje diskusijoje pagrindiniai Europos Parlamento ir Tarybos atstovai parėmė siekį **daugiau dėmesio skirti rezultatams**, taip patvirtindami, kad pasiekti rezultatų pasitelkiant ES biudžetą yra tiek pat svarbu, kiek užtikrinti, kad būtų laikomasi formalių taisyklių. Tai visiškai suderinama su Komisijos iniciatyva „Į rezultatus orientuotas ES biudžetas“, kuria siekiama sistemingiau skirti dėmesį veiklos rodikliams ir rezultatams ir kartu padėti piliečiams bei suinteresuotiesiems subjektams suprasti ES biudžeto tikslus ir poveikį. Europos Audito Rūmai taip pat įsipareigojo nuolatos tobulinti savo metinę ataskaitą ir daugiau dėmesio skirti veiklos rezultatų aspektams.

Biudžeto įvykdymo patvirtinimas yra tęstinis procesas, kuris suteikia galimybę pasimokyti iš klaidų, kad ateityje ES lėšos būtų naudojamos geriau. Pranešėjas dėl Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo J. Zelleris per diskusiją plenariniame posėdyje išreiškė norą, kad būtų imtasi tolesnių priemonių, susijusių su rezoliucija dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Siekdama užtikrinti, kad **grįžtamoji informacija** apie pagrindinius Europos Parlamento ir Tarybos prioritetus būtų teikiama **greičiau**, šiais metais Komisija nusprendė tolesnių priemonių ataskaitą pateikti dar liepos mėnesį.

Ši ataskaita yra vieno 2016 m. ES biudžeto finansinių ataskaitų rinkinio dalis ir joje aprašoma, kokių tolesnių priemonių imtasi dėl pagrindinių Europos Parlamento ir Tarybos prašymų per biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą. Ataskaitoje dėmesys visų pirma skiriamas: 1) ES finansų ateičiai, 2) biudžeto ir finansų valdymui, 3) Sąjungos biudžeto vykdymo rezultatams ir 4) Afrikos taikos priemonės valdymui.

Išsamūs atsakymai į konkrečius Europos Parlamento ir Tarybos prašymus dėl tam tikrų biudžeto įvykdymo patvirtinimo klausimų, įskaitant Europos Audito Rūmų

[1] Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 319 straipsnio 3 dalį, Finansinio reglamento l66 straipsnį, 9-ojo Europos plėtros fondo (toliau – EPF) finansinio reglamento 119 straipsnio 5 dalį ir 10-ojo EPF finansinio reglamento 144 straipsnį.

specialiosiose ataskaitose pateiktus prašymus, kurie taip pat susiję su 2015 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra, bus paskelbti vėliau.

1. PAGRINDINIAI PRAŠYMAI, SUSIJĘ SU ES FINANSŲ ATEITIMI

Pranešėjas J. Zelleris pažymėjo, kad iš 2015 m. ES biudžeto reikėjo remti ilgesnio laikotarpio politikos tikslus, kaip antai Komisijos politikos ir strategijos „Europa 2020“ prioritetus, taip pat reaguoti į krizines situacijas įvairiose politikos srityse, įskaitant migraciją. Atsižvelgdamas į tai, jis iškėlė klausimus, kaip ateityje užtikrinti geresnę politikos prioritetų ir biudžeto išteklių pusiausvyrą ir kaip užtikrinti parlamentinę kontrolę, kad visos lėšos būtų susietos su ES strategijomis.

J. Zelleris taip pat išreiškė susirūpinimą dėl finansinių mechanizmų naudojimo, kad jie „nėra tiesiogiai finansuojami iš ES biudžeto ir neregistruojami ES balanse“, taip pat dėl galimos rizikos, susijusios su dažnesniu finansinių priemonių naudojimu.

Šie klausimai buvo plačiai aptarti vykstant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrai ir bus nagrinėjami per bendrą svarstymų procesą rengiant naujo laikotarpio daugiametę finansinę programą (toliau – DFP). 2017 m. kovo mėn. paskelbta Komisijos baltoji knyga dėl Europos ateities ir ja pradėta bendra diskusija dėl Europos 2025 m., taip pat dėl Europos finansinės perspektyvos, kuri išsamiai išdėstyta 2017 m. birželio 28 d. diskusijoms skirtame dokumente dėl ES finansų ateities.

Politinį procesą papildys išlaidų programų veiksmingumo, efektyvumo ir ES pridėtinės vertės peržiūra. Tai padės parengti naujos kartos fondus ir modernizuoti ES biudžetą.

Be to, įgyvendindama strategiją „Į rezultatus orientuotas biudžetas“, Komisija nuolatos tobulina teikiamas veiklos rezultatų ataskaitas. 2018 m. biudžeto projekte pateikiamos programų suvestinės, kuriose parodoma, kas padaryta iki šiol ir ko iš jų tikimasi: kokių rezultatų, pažangos ir spręstinų klausimų. Taip remiamas veiklos rezultatais grindžiamas biudžeto sudarymo metodas.

1.1 ir 1.2 skyriuose išsamiau aptariami du pagrindiniai Europos Parlamento iškelti klausimai.

1.1. BŪTINA NAUJA POLITINĖS DARBOTVARKĖS SUDARYMO, POLITIKOS ĮGYVENDINIMO IR FINANSINIŲ PROGRAMŲ PUSIAUSVYRA (9–17 PUNKTAI)

Europos Parlamentas (toliau – EP) pritarė Europos Audito Rūmų (toliau – EAR) 2016 m. spalio 28 d. „Apžvalginiame pranešime apie laikotarpio vidurio peržiūrą“ pateiktiems pasiūlymams, kad *„laikas Komisijai ištirti tokias galimybes:*

- etapais grindžiamą biudžeto sudarymo programą su penkerių metų planavimo perspektyva, peržiūros sąlygą (-as) pagal tikslus ir politikos kryptis ir etapais atnaujinamą vertinimo programą;

- nustatyti programų ir schemų trukmę pagal politikos poreikius, o ne pagal finansinio planavimo laikotarpio trukmę; reikalauti, kad prieš nustatant išlaidas valstybės narės ir Komisija pateiktų tinkamai pagrįstus a) ES finansavimo poreikius ir b) planuojamus pasiekti rezultatus.“

Komisija iš tikrųjų ištirs tinkamiausią **kito laikotarpio DFP trukmę**, kad būtų užtikrinta tinkama EP ir Komisijos narių kadencijos trukmės ir reikiamo programavimo ciklų stabilumo ir investicijų nuspėjamumo pusiausvyra.

DFP svarstyta ir priimta kaip paketas, į kurį įtraukti teisės aktai dėl nuosavų išteklių. Kadangi tokiu būdu nustatomos metinės įsipareigojimų asignavimų pagrindiniuose Sąjungos veiklos sektoriuose viršutinės ribos ir metinės mokėjimų asignavimų viršutinės ribos, siūlomi išlaidų programų teisės aktai, kurie atspindi ir atitinka pagal DFP pasirinktą politiką ir biudžetą. Todėl apskritai tie teisės aktai apima **peržiūros nuostatas**, suderintas su atitinkamu DFP laikotarpiu.

EP taip pat paprašė į kito **ekspertų posėdžio dėl į rezultatus orientuotą biudžeto** darbotvarkę įtraukti EAR apžvalginiame pranešime apie laikotarpio vidurio peržiūrą pateiktus pasiūlymus ir Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais rekomendacijas. Komisija grupei pasiūlys aptarti EP iškeltus klausimus. Kalbant apie aspektus, kurie tiesiogiai susiję veiklos vykdant biudžetą rezultatais, ekspertų posėdžiuose jau buvo ir toliau bus bendrai svarstomi tokie klausimai, kaip antai veiklos rezultatų ataskaitų teikimas ir veiklos rezultatų informacijos naudojimas priimant sprendimus dėl biudžeto ciklo. Komisija analizuos, kaip pritaikyti Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais rekomendacijas ekspertų grupės darbe. Į patirtį, kuria keičiamasi ekspertų posėdžiuose, bus atsižvelgta organizuojant 2017 m. metinę konferenciją „Į rezultatus orientuotas ES biudžetas“.

EP taip pat ragina Komisiją atsižvelgti į Paryžiaus susitarimą ir ES biudžeto **išlaidų tikslus su klimato kaita susijusiems veiksmams** padidinti nuo 20 proc. iki 30 proc. Savo poziciją dėl dabartinės DFP pagrindinių pokyčių įgyvendinamumo Komisija paaiškino atsakymuose į EAR specialiosios ataskaitos Nr. 31/2016[2] pastabas; ataskaitoje vertinama Komisijos pažanga siekiant 20 proc. biudžeto išlaidų skirti su klimato kaita susijusiems veiksmams, taigi biudžetas taptų akstinu klimato politikos integravimo procese.

Komisija ieškos būdų, kaip biudžeto išlaidas toliau derinti su ES politikos tikslais pagal galiojančių teisės aktų sistemą. Vykdydama dabartinės DFP laikotarpio vidurio peržiūrą, Komisija jau ėmėsi priemonių, kad sustiprintų biudžeto pajėgumus įgyvendinti ES prioritetus. Komisijos pasiūlymuose dėl būsimų ES biudžetų (ir būsimos DFP) bus deramai atsižvelgta į Sąjungos politikos prioritetus ir tarptautinius įsipareigojimus. DFP po 2020 m. tikslas – suderintos, veiksmingos ir efektyvios ES programos, kuriomis būtų įgyvendinami politikos prioritetai.

1.2. Į SĄJUNGOS BIUDŽETĄ TURĖTŲ BŪTI ĮTRAUKIAMI ŠEŠĖLINIAI BIUDŽETAI (24–27 PUNKTAI)

Komisijos prašoma pasiūlyti priemonių, kad Sąjungos finansavimo susitarimai dėl ES biudžeto vykdymo geriau užtikrintų skaidrumą ir atskaitomybę; pateikti Europos strateginių investicijų fondo (toliau – ESIF) poveikio kitoms programoms ir finansinėms priemonėms įvertinimą; užtikrinti, kad finansinės priemonės būtų

[2] Ją galima rasti interneto svetainėje http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_31/SR_CLIMATE_LT.pdf

suderinamos su ES strategija; parengti komunikatą dėl vadinamųjų šešėlinių biudžetų.

Komisija pažymi, kad kai kurie iš šių mechanizmų buvo sukurti reaguojant į euro zonos krizę ir yra tarpvyriausybiniai. Dėl šios priežasties jie nepriklauso ES biudžeto sistemai. Kitos priemonės, kaip antai ESIF ir Europos investicijų fondas, papildo įprastesnius ES biudžeto vykdymo mechanizmus plėsdamos jo aprėptį ir didindamos sverto poveikį.

Galiausiai dabartinė ES finansinė struktūra sudarė sąlygas mobilizuoti lėšas naujiems prioritetams ir padaryti daugiau, išleidžiant mažiau. Priemonių poveikis ES biudžetui paaiškinamas ES metinėse finansinėse ataskaitose, kurių auditą atlieka EAR. Siekiant užtikrinti skaidrumą ir atskaitomybę, taip pat teikiamos finansinių priemonių, patikos fondų ir Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės specialiosios ataskaitos.

Dėl EP prašymo paskelbti komunikatą šiuo klausimu Komisija pažymi, kad Baltoji knyga dėl Europos ateities 2025 m. paskatino bendrą diskusiją ir svarstymų procesą prieš pradedant rengti naujo laikotarpio DFP. Atsižvelgdama į tai, Komisija neseniai priėmė diskusijoms skirtą dokumentą dėl ES finansų ateities. Rengiant naujo laikotarpio DFP, per bendrą svarstymų procesą bus aptariamas ir ES finansų struktūros klausimas.

Dėl **finansinių priemonių suderinamumo su ES strategija** Komisija pabrėžia, kad finansinės priemonės yra ES politikos vykdymo priemonės. Jos nekelia pavojaus sutartai politikai ir neturėtų būti laikomos grėsme jokiai politikai. Jų naudojimas ateityje priklausys nuo to, kokio užmojo bus ES biudžetas ir politikos kryptys, taip pat ar jos bus tinkamos priemonės šiai politikai įgyvendinti.

Siūlydama tikslinti **Finansinį (bendrąjį) reglamentą**[3], įvairius Sąjungos finansavimo susitarimus, visų pirma patikos fondus, strateginius investicijų fondus, garantijų fondus, priemones, finansines priemones ir makrofinansinę pagalbą, Komisija jau dabar siekia įtraukti į bendrą Finansinio reglamento reglamentavimo sistemą, ypač į X antraštinę dalį. Be to, struktūrinių ir investicinių fondų bei Komisijos valdomų fondų taisyklės kuo labiau racionalizuojamos. Pasiūlymas dabar svarstomas EP ir Taryboje. Todėl Komisija laukia bet kokių Parlamento pasiūlymų dėl kuo geresnio šių problemų sprendimo.

Dėl prašymo iš naujo įvertinti **Europos infrastruktūros tinklų priemonės (toliau – EITP) skolos priemonės** *ex ante* vertinimą, atsižvelgiant į tai, kad sukurtas ESIF, ir pateikti ESIF poveikio vertinimą, Komisija mano, kad rinkos pokyčiai, kurių atsirado pradėjus įgyvendinti finansinę priemonę, turėtų būti vertinami per šios priemonės laikotarpio vidurio peržiūrą.

Vis dėlto Komisija apsiima įvertinti EITP skolos priemonės derėjimą su kitomis ES iniciatyvomis, įskaitant ESIF, per EITP laikotarpio vidurio peržiūrą, kuri dabar vykdoma ir, tikimasi, bus baigta 2017 m. pabaigoje, kai išorės ekspertai užbaigs vertinimo ataskaitą. Be to, bus viešai paskelbtas EITP *ex ante* vertinimo papildymas, kuriame apžvelgiami investicijų poreikiai pradėjus įgyvendinti ESIF ir galimybė EITP sektoriuose naudoti nuosavo kapitalo priemonę.

[3] COM(2016) 605 *final*, 2016 m. rugsėjo 14 d.

Vertindama ESIF, Komisija prireikus taip pat gali pateikti **ESIF poveikio** kitoms finansinėms priemonėms vertinimą.

2. BIUDŽETO IR FINANSŲ VALDYMAS (40–42 PUNKTAI)

EP ir Taryba pateikė tris pagrindinius prašymus dėl neįvykdytų įsipareigojimų stebėjimo, kasmet atnaujinamos ilgalaikės pinigų srautų prognozės parengimo ir poreikio apsvarstyti pajėgumų apribojimus kai kuriose valstybėse narėse ir suteikti joms techninę pagalbą, kad būtų padidintas lėšų įsisavinimo lygis, ypač Europos struktūrinių ir investicinių fondų srityje.

Kiek tai susiję su **neįvykdytais įsipareigojimais**, Komisija toliau imsis priemonių prieš valstybes nares, kad tokių įsipareigojimų mažėtų ir kad būtų plačiau taikomos grynosios pataisos sanglaudos srityje, kartu laikantis reglamentavimo sistemos.

Dėl **paramos valstybėms narėms** Komisija jau sukūrė Geresnio įgyvendinimo darbo grupę, kad pagerintų Europos struktūrinių ir investicinių fondų įgyvendinimą kai kuriose valstybėse narėse ir kartu užtikrintų, kad būtų laikomasi visiško išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo pagal DFP ir atitinkamais teisės aktais nustatytą sistemą. Komisija ketina užtikrinti, kad būtų visapusiškai naudojamasi darbo grupės darbo rezultatais, ir stengsis valstybėms narėms perteikti iniciatyvinį ir tikslinį požiūrį, kad padėtų vykdyti finansavimą pagal sanglaudos politiką 2014–2020 m.

Dėl atnaujintų **ilgalaikių pinigų srautų** Komunikate dėl DFP laikotarpio vidurio peržiūros (patikslinimo) Komisija pateikė mokėjimų prognozę, kurioje vertinamas dabartinių viršutinių ribų tvarumas ir į kurią įtrauktas įsipareigojimų panaikinimo įvertis ir neįvykdytų įsipareigojimų (*reste à liquider*, RAL) pokyčiai iki dabartinės DFP pabaigos.

Komisija nuolatos stebės įgyvendinimą ir prognozę atitinkamai atnaujins.

Be to, 2017 m. Komisija atnaujins mokėjimų asignavimų po 2020 m. prognozę pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo 9 punktą.

3. SĄJUNGOS BIUDŽETO VYKDYMO REZULTATAI (83, 85, 97, 99, 101 PUNKTAI)

EP pateikė kelis prašymus, susijusius su **Metine valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita (toliau – MVVA)** ir su programa „Horizontas 2020“.

Metams bėgant Komisija įvedė atskaitomybės už veiklos rezultatus mechanizmus, sukurtus taip, kad būtų paaiškinamos išlaidų programų operacijos ir parodyta, kaip ES lėšos naudojamos politikos tikslams pasiekti.

Visi išlaidų programų pagrindiniai teisės ir įgyvendinimo aktai pagal 2014–2020 m. DFP apima veiklos rezultatų sistemas, kuriose apibrėžiami tikslai ir nustatomi pažangos vertinimo rodikliai, taip pat stebėsenos, ataskaitų rengimo ir vertinimo tvarka. Veiklos rezultatų sistemos įgyvendinimas atnaujinamas kartą per metus darbiniame dokumente, kuris pridedamas prie biudžeto projekto, t. y. programų suvestinėse. **MVVA kartu pateikiama informacija apie ES biudžeto vykdymo rezultatus ir valdymą, taip pat pateikiamas holistinis požiūris į ES biudžeto naudojimą siekiant paremti Sąjungos politinius prioritetus**.

Nuo 2016 m. Komisijos MVVA apima anksčiau rengtas dvi ataskaitas: vertinimo ataskaitą, rengiamą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 318 straipsnį, ir

apibendrinamąją ataskaitą, kurią reikalaujama rengti pagal Finansinio reglamento 66 straipsnio 9 dalį. Ataskaitoje remiamasi Komisijos departamentų metinėmis veiklos ataskaitomis (MVA), taip pat kitais išsamios veiklos rezultatų informacijos šaltiniais, kaip antai programų suvestinėmis, kurios pateikiamos su metiniu biudžetu, ES biudžeto programų vertinimo ataskaitomis ir bendruoju pranešimu apie Sąjungos veiklą. Kartu su informacija apie ES biudžeto vykdymo rezultatus ir valdymą MVVA pateikiama išsami apžvalga, kaip ES biudžetu remiami Sąjungos politiniai prioritetai.

Laimėjimai MVVA apibūdinami atsižvelgiant į skirtingus programų raidos etapus – nuo pradinių duomenų, turimų ankstyvuoju programų laikotarpiu, iki užbaigtų programų rezultatų. Komisija pateikia informaciją, kurią turi MVVA rengimo metu. Įprasta, kad ankstyvuoju programos įgyvendinimo laikotarpiu ši informacija yra apie indėlius (finansinį asignavimą) ir, jeigu įmanoma, rezultatus. Ši informacija yra geras ES biudžeto išlaidų ir ES biudžeto indėlio į politinių tikslų įgyvendinimą rodiklis. Kai tik programos vykdymas labiau pažengia, gaunama informacijos apie rezultatus ir poveikį. Būsimose MVVA bus toliau teikiamos dabartinės DFP programų veiklos rezultatų ataskaitos.

EP ragina Komisiją MVVA skelbti anksčiau. Jis taip pat ragina Komisiją kitose veiklos rezultatų ataskaitose geriau įvertinti visose politikos srityse pasiektus išdirbius ir rezultatus, taip pat aiškiai ir nuosekliai atskleisti Europos politikos sričių indėlį įgyvendinant Sąjungos uždavinius ir įvertinti jų atitinkamą indėlį siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų.

2016 m. MVVA Komisija priėmė 2017 m. birželio 13 d. – iki birželio 15 d., teisės aktais (pagal Finansinio reglamento 66 straipsnio 9 dalį) nustatyto termino. Tačiau daug ankstesnis MVVA paskelbimas nesuderinamas su dabartiniu teisės aktais nustatytu terminu, iki kurio valstybės narės turi perduoti duomenis Komisijai. Šie duomenys yra svarbūs generaliniams direktoratams, atsakingiems už lėšas pagal pasidalijamojo valdymo principą, rengiant metines veiklos ataskaitas.

Nuo 2016 m. ir pagal strateginius planus, kuriuos rengia kiekvienas Komisijos departamentas, MVA bus paaiškinama, kaip konkretūs uždaviniai padeda įgyvendinti politikos prioritetus ir papildomai patikslinamos sąsajos su strategija „Europa 2020“.

Tiek EP, tiek Taryba pateikė prašymus dėl geresnės programos **„Horizontas 2020“** veiklos rezultatų ataskaitų teikimo ir valdymo sistemos.

Kalbant apie veiklos rezultatų ataskaitų teikimą, už programos „Horizontas 2020“ pažangą ir programos indėlį įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ Komisija atsiskaitys teikdama programos „Horizontas 2020“ tarpinio vertinimo ataskaitą ir MVVA, remdamasi naujausia turima informacija apie veiklos rezultatus. Be to, ji vertins darbo programų, bus įgyvendinamos pagal 2018–2020 m. darbo programas, veiklos rezultatus.

Kiek tai susiję su veiklos rezultatų valdymo sistema, **Komisija užtikrins nuoseklų terminų „indėlis“, „išdirbis“, „rezultatas“ ir „poveikis“ vartojimą pagal geresnio reglamentavimo gaires**. Ji ir toliau rems nuoseklų šių gairių taikymą didindama informuotumą ir organizuodama tinkamą mokymą.

4. VALDYMO LAIMĖJIMAI IR KOMISIJOS VIDAUS VALDYMO PRIEMONĖS (62, 70–73, 215E, 306 PUNKTAI)

EP ir Taryba palankiai vertina tai, kad EAR pateikė aiškią nuomonę dėl ES finansinių ataskaitų ir kad pajamų ataskaitoje esminių klaidų nebuvo. EAR taip pat nustatė, kad įsipareigojimai visais esminiais aspektais yra teisėti ir tvarkingi. Nors ir EP, ir Taryba pažymi, kad bendras įvertintas mokėjimų klaidų lygis pastaraisiais metais sumažėjo, jie vis dar labai apgailestauja, kad mokėjimai iš esmės buvo paveikti klaidų.

EP pabrėžia, kad reikia **pasinaudoti visa turima informacija, kad būtų užkirstas kelias klaidoms, jos būtų nustatytos ir ištaisytos**. Jis ragina Komisiją pateikti **patikinimo pareiškimą**, pagrįstą generalinių direktorių MVA, ir parengti savo **statistinį klaidų lygio įvertį**, taip pat atskirai įvertinti ES lėšų sumą, kurią Komisija ketina atgauti **susigrąžindama lėšas arba atlikdama finansines pataisas**, susijusias su 2015 finansiniais metais.

Taryba ragina Komisiją ir EAR bendradarbiauti, kad būtų galima suderinti metodą, kurį šios dvi institucijos taiko vertindamos finansinių pataisų poveikį įvertintoms rizikos veikiamoms sumoms užbaigiant laikotarpį, ir pateikti palyginamus duomenis. Ji taip pat ragina Komisiją biudžeto valdymo institucijai pateikti **išsamią ataskaitą apie sritis, kuriose nuolat nustatomas didelis įvertintas klaidų lygis, ir apibūdinti pagrindines tai lemiančias priežastis**.

Komisijos, kaip ES biudžeto valdytojos, uždavinys – užtikrinti ES biudžeto lėšų patikimą finansų valdymą, taikant prevencines bei taisomąsias priemones ir atsižvelgiant į programų daugiametį pobūdį. Ji imasi prevencinių priemonių, kaip antai *ex ante* kontrolės, mokėjimų sustabdymo ir nutraukimo, taip pat taisomųjų priemonių: finansinių pataisų ir lėšų susigrąžinimo.

Komisija teikia šių priemonių ataskaitas MVVA, remdamasi Komisijos departamentų metinėmis veiklos ataskaitomis. Atsižvelgdama į Tarybos prašymą ji tęs bendradarbiavimą su EAR, siekdama toliau tobulinti rengiamas ataskaitas.

Atsižvelgiant į EP prašymus, pateiktus per ankstesnes biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūras, 2015 m. MVVA buvo pradėta vertinti rizikos veikiama suma, siekiant nustatyti su rizika susijusių išlaidų sumą, kai tik baigiamas daugiametis kontrolės ciklas ir pritaikomos taisomosios priemonės. Vertinimas grindžiamas Komisijos tiksliausiu atsargiu su rizika biudžetui susijusios sumos įverčiu ir pataisomis, kurias numatoma atlikti. Taip pat atsižvelgiama į atitinkamus valstybių narių duomenis.

Komisija ir toliau MVVA praneš bendrą su rizika susijusią sumą. **Apskaičiuota su rizika susijusi suma užbaigiant programas 2016 finansiniais metais buvo nuo 0,65 proc. iki 1,07 proc. visų 2016 m. išlaidų.** Tai rodo, kad Komisija veiksmingai valdo riziką, susijusią su išlaidų teisėtumu ir tvarkingumu, atsižvelgdama į daugiametę perspektyvą.

Priimdama ES biudžeto MVVA Komisijos kolegija prisiima bendrą politinę atsakomybę už ES biudžeto valdymą. Komisijos nuomone, tai apima atskaitomybę už Komisijos tarnybų darbą.

Dėl prašymo, susijusio su statistiniu klaidų lygio įverčiu, Komisija mano, kad dėl tokio metodo atsiras papildomas audito lygmuo, visų pirma lėšų, kurios pagal pasidalijamojo valdymo principą valdomos kartu su valstybėmis narėmis, atžvilgiu. Komisija toliau bendradarbiaus su valstybių narių audito institucijomis ir kartu nustatys statistiniu požiūriu pagrįstą metodą klaidų lygiui apskaičiuoti ir tokius

klaidų lygius naudos po jų patvirtinimo. Taigi Komisija taiko vieno bendro audito principą ir audituoja valstybių narių auditorius bei tvirtina jų audito darbą.

2017 m. vasario 28 d. Komisija priėmė ataskaitą dėl klaidų pagrindinių priežasčių ir veiksmų, kurių imtasi[4]. Ataskaitoje padaryta išvada, kad apskritai Komisija ir EAR laikosi tos pačios nuomonės dėl nuolat nustatomo didelio įvertinto klaidų lygio ir pagrindinių jas lemiančių priežasčių – tai valdymo ir kontrolės sistemų trūkumai, kuriuos kartais didina sudėtinga teisinė sistema. Todėl Komisija toliau įgyvendina taisyklių paprastinimo darbotvarkę, pvz., teikdama pasiūlymą peržiūrėti Finansinį (bendrąjį) reglamentą.

EP taip pat ragina Komisiją finansinę ataskaitą papildyti **metine ataskaita dėl valdymo** ir **vidutinės trukmės ir ilgalaikio fiskalinio tvarumo ataskaita.**

Komisija reguliariai atnaujins ir skelbs savo valdymo tvarką. Informacija apie su rizika susijusias sumas užbaigiant programas pateikiama MVVA.

Kiek tai susiję su vidutinės trukmės ir ilgalaikio fiskalinio tvarumo ataskaita, kadangi skolos aspektas (t. y. pajėgumas įvykdyti finansinius įsipareigojimus arba refinansuoti ar didinti skolą) ir pajamų aspektas (t. y. pajėgumas keisti esamus mokesčių dydžius arba įvesti naujus pajamų šaltinius) skiriasi, Sąjungos biudžeto negalima lyginti su valstybių biudžetais. ES mastu DFP yra priemonė, užtikrinanti stabilumą ir būsimų mokėjimo reikalavimų ir biudžeto prioritetų nuspėjamumą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais. Ataskaitas šiais klausimais Komisija teikia vėlesniais metų mėnesiais, kadangi pagal biudžeto ciklą tos informacijos neįmanoma paskelbti kartu su metinėmis finansinėmis ataskaitomis.

Dėl EP ir Tarybos raginimo imtis iniciatyvos dėl **bendro audito** metodo Komisija patvirtina, kad toks metodas jau taikomas daugiapakopėse kontrolės sistemose, veikiančiose politikos srityse, kurios įgyvendinamos bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir tarptautinėmis organizacijomis.

Dėl prašymų, susijusių su vadinamųjų **retrospektyvių projektų**, į kuriuos turėtų būti įtraukti *ex ante* vertinimai siekiant įsitikinti, kad pakaitiniai projektai atitinka nustatytus tikslus, analize, Komisija pažymi, kad pagal esamą teisinę sistemą tokie pakaitiniai projektai įmanomi. Pagal pasidalijamojo valdymo principą atsakomybė tenka tik valstybei narei ir ji turi laikytis atitinkamos programos tinkamumo finansuoti sąlygų, kaip paaiškinta Komisijos gairėse. Teisės aktais toks požiūris leidžiamas. Šių projektų *ex ante* vertinimus pagal pasidalijamojo valdymo principą turi atlikti ne Komisija. Tačiau Komisija reguliariai atlieka auditą, kad patikrintų, ar valstybės narės vykdo savo įsipareigojimus.

5. AFRIKOS TAIKOS PRIEMONĖS VALDYMAS (92–93 PUNKTAI)

Priimdamas rezoliuciją dėl Europos plėtros fondo, dėl **Afrikos taikos priemonės** valdymo EP Komisijai pateikė du svarbius prašymus, susijusius su valdymo fondų valdymu ir ataskaitų dėl taisomųjų priemonių teikimu.

Kiek tai susiję su valdymu, Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) 2017 m. sausio mėn. pasirašė naują tarnybų vidaus susitarimą, kuriame aiškiai

[4] (COM(2017) 124).

išdėstomas Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD ir EIVT (būstinės ir delegacijų) darbų pasidalijimas valdant Afrikos taikos priemonę.

Kiek tai susiję su taisomosiomis priemonėmis, 2017 m. sausio 31 d. Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD generalinis direktorius bendrame Biudžeto kontrolės komiteto ir Vystymosi komiteto posėdyje perskaitė pranešimą. Su komitetų pirmininkais susitarta, kad tinkamu laiku bus perskaitytas pranešimas apie tolesnius veiksmus.

Be to, kai 2015 m. metinėje veiklos ataskaitoje buvo pateiktos išlygos dėl didelės rizikos išlaidų sričių, nustatytų per klaidų lygio analizę, 2016 m. Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD priėmė ir pradėjo įgyvendinti naują veiksmų planą, pagal kurį toliau šalinami likę kontrolės sistemos trūkumai. Ypač daug dėmesio skiriama operacijų, vykdomų kartu su tarptautinėmis organizacijomis, stebėsenai, kadangi tai yra viena iš dviejų konkrečių sričių, susijusių su didesne klaidų rizika. Trečioji išlyga dėl Afrikos taikos priemonės pateikta atskirai ir yra susijusi su keliomis tikslinėmis priemonėmis, kurios dabar įgyvendinamos.

* * *